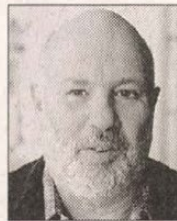

Bánatos helyzetjelentés

Eörsi István

Tekintettel a választásokra, a Fidesz vezetősége szétszotorta prominens személyiségei között a szerepeket. A párt jövődöbéli elnöke, Pokorni Zoltán az eredeti tagságnak és a nem szélsőségesen

nacionalista erőkkel megférő liberálisoknak azt sugallja, hogy a Fidesz céljai, olykor a látszat ellenére is, a régiek, tehát nincs ok nyugtalanságra. A kilengések jobb felé pusztán taktikai manőverek, hogy a párt szélesebb támogatáshoz jusson, és megnyerje újra a választásokat, hiszen e nélkül nem valósíthatja meg törekvéseit.

A választási kampány jövődöbéli vezetője, Kövér László jobboldali és szélsőjobboldali szavazók közt járja torborzótáncát. Először is el akarja érni, hogy a kisgazdáktól fejvesztve menekülőknek ne Csurka hasa, hanem az ő bajsza mutassa a követendő irányt. Másodsor is magának a MIÉP-nek a szavazótáborát szeretné megdézsmálni. Szemléletesen eléjük tárja, hogy tud ő is olyan demagóg uszító lenni, mint akármelyik MIÉP-es, ráadásul ő még

szobatisztának számít, ezért beengedik az európai lakásokba. Ezért hangsúlyozza, hogy a Fidesz és a MIÉP értékrendje sok tekintetben hasonló, de a MIÉP európai szempontból elfogadhatatlan. Szobatisztaságát azzal is bizonyítja, hogy a „hazátlan bitangok” kifejezés helyett, amelyet a Horthy-korszak szélsőjobboldali csöcseléke használt, ő „szellemi homeless”-t mond, ami persze teljesen más. Egyik odaadó értelmezője ebből a „kinosan találó kifejezésből” arra következtet, hogy „a kis létszámú, véleményformáló baloldali értelmiségi elit” nem tartozik „sem a politikai, sem az etnikai, sem a kulturális közösséghez”. Józan ésszel nem állítható, hogy a baloldalnak Magyarországon nincsenek politikai és kulturális körei és hagyományai, ez a szokutylék tehát csak azt jelentheti, hogy ez a baloldali elit nem magyar. Ezért beszél az értelmező „közösség” helyett „a közösség”-ről, mintha a magyarság egyetlen politikai, etnikai és kulturális közösségből állna, melybe a baloldali értel-

miségi elit nem fér bele. Kövér és csapata fajvédelmi hangsúlyokkal felerősített nemzetvédelmi demagógiát űz a teljes jobboldal szavazatainak begyűjtése érdekében, de a legkompromittáltabb kifejezéseket józanul elkerüli.

A Fidesz a szabad demokratáktól átpártolt, és egyéb, a baloldalt nem demónizáló szavazókról sem mond le. A pártvezetés ezért tartja még mindig Tölgyessy Pétert. Minél pontosabban és könyörtelenebbül bírálja Tölgyessy a Fidesz politikai stílusát, minél szőkimondóbban vázolja, hogy miként veszélyezteti ez a politizálás demokratikus intézményrendszerünket, annál súlyosabban nyom a latban az a szerény tény, hogy Tölgyessy az általa kifejtett súlyos vádak ellenére még mindig tagja a Fidesz-frakciónak. Ezzel ugyanis azt sugallja, a szereposztásból rá háruló feladatokat esetleg tudomásul sem véve, csupán meggyőződését követve, hogy az Orbán-kormány mégis, mindazonáltal, mindenek ellenére kevésbé rossz, mint az, amely leválthatná. Ily

módon ragyogó elemzéseivel arra biztatja az erkölcsi okokból meghasonlott nagy létszámú táborát, hogy az ő példáját követve tartson még ki egy kicsit a Fidesz mellett, bármilyen romlott is ez.

Ezt a három irányba három arcot mutató választási stratégiát tovább finomítja a miniszterelnök, aki szükség esetén módosítja a komponensek arányait, hangsúlyokat helyez át és vissza, és pártja jobboldali fordulatát, amelyet kevesedmagával ő kezdeményezett, többnyire hangfogóval képviseli. A vadak etetésére szánt táplálékot alkalmas időben tanácsadóknak becézett szellemi segéd munkásokkal szórátja szét, máskor mérsékletet képvisel, hogy elensúlyozza jövődöbéli kampányfőnökét, aki őrzöng és vonít, és csak az nem látja, aki nem akarja, hogy közben egymásra kacsintanak.

Egyszóval a Fidesz okosan végig gondolt stratégiával készül a választásokra. Különleges oka is van a megfontoltságra: koalíciós partnere gyalá-

zatos botrányorozatot produkálva szétesik, és mindenki tudja, hogy az eddig napvilágra került anomáliák a jéghegy csúcsához hasonlíthatók. A kisgazdabotrányokért a Fidesz felelős, nemcsak azért, mert ez a párt hozta be Torgyánt a hatalomba, hanem azért is, mert idáig tűrte és* mentegette, amit jobb szó híján a közérthetőség kedvéért torgyánkodásnak nevezek. A koalíció csődjét kihasználva az ellenzéki pártok behozhatatlan előnyre tehetek volna szert. Ehelyett hajba kaptak néhány tucat használt villamos miatt. A villamosok politikai töltést kaptak, és vakvágányra robogtak a két párttal. Eközben a miniszterelnök, akinek már nem volt más választása, megalázta Torgyánt, és így vert helyzetből a nemzet megmentőjének szerepkörébe tornászta fel magát. Ezúttal nem próbálom elemezni, hogy a szocialisták és a szabad demokraták közül melyik párt mennyire felel a balekságért, amelyet hiúságok és ostoba ideológiai eltökéltségek okoztak. Csak azt állapítom meg bánatosan, hogy még egy ilyen öngólt a villamosmeccs játékosai nem engedhetnek meg maguknak, hiszen céltudatosan és körültekintően felkészült ellenféllel állnak szemben.